

Objaśnienie przyjętych wartości
do Uchwały Nr: XV/84/12
Rady Miejskiej w Łobżenicy.
z dnia 27 stycznia 2012 roku
w sprawie: „ Uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej
GMINY ŁOBŻENICA na lata 2012 – 2024 „ .

I. Wstęp

Gmina Łobżenica położona jest na Pojezierzu Krajeńskim, w północno – wschodniej części powiatu pilskiego. Terytorialnie Gmina przynależy do województwa wielkopolskiego.

Gminę zamieszkuje 10 360 mieszkańców.

Na terenie gminy położonych jest 31 miejscowości, z których 22 mają nadany status sołectwa.

Kierunek rozwoju Gminy został wyznaczony w przyjętej w 2004 roku „ Strategii Rozwoju Społeczno – Gospodarczego Gminy Łobżenica na lata 2004 – 2014”.

Głównym priorytetami to:

- skanalizowanie gminy;
- zwodociągowanie gminy;
- rozwój gospodarczy gminy;
- odnowa wsi

Gmina Łobżenica ma charakter typowo rolniczy bez jakiegokolwiek przemysłu. Głównym problemem dla gminy to brak kanalizacji, który ma duże znaczenie w pozyskiwaniu nowych inwestorów.

W objaśnieniach do Wieloletniej Prognozy Finansowej na lata 2012 – 2024 prezentowane są założenia do prognozy, objaśnienia przyjętych wartości zarówno po stronie dochodów i wydatków,

przychody i rozchody budżetu jednostki samorządu terytorialnego, uwzględnieniem długu zaciągniętego oraz planowanego do zaciągnięcia.

Wieloletnia Prognoza Finansowa umożliwia ocenę sytuacji finansowej, możliwości inwestycyjne do rozwoju gminy oraz kształtowanie się zdolności kredytowej Gminy.

Zgodnie z art. 226 u.f.p. WPF jest realistyczna i określa dla każdego roku objętego prognozą:

- dochody bieżące oraz wydatki bieżące budżetu, w tym na obsługę długu, gwarancje i poręczenia,
- dochody majątkowe, w tym dochody ze sprzedaży majątku, oraz wydatki majątkowe ;
- wynik budżetu
- przeznaczenie nadwyżki lub sposób sfinansowania deficytu,
- przychody i rozchody budżetu, z uwzględnieniem długu zaciągniętego oraz planowane do zaciągnięcia, kwotę długu, w tym relację, o której mowa w art. 243 oraz sposób sfinansowania spłaty długu.

Wieloletnia Prognoza Finansowa obejmuje rok budżetowy 2012 oraz kolejne lata tj. do roku 2024.

Wielkości prognozowanych dochodów i wydatków, a także poziom zadłużenia kształtowany jest przez czynniki zewnętrzne w dużej mierze zależny od czynników makroekonomicznych. Podstawą tych założeń były one dostępne w momencie sporządzania WPF prognozy rynkowe: stawka WIBOR, założenia dotyczące projektu budżetu państwa, wytyczne Ministerstwa Finansów.

Założenia przyjęte do projektu budżetu na 2012 rok bazują na przyjętych wskaźnikach makroekonomicznych: wzrost PKB – 2,8%, średnioroczny wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych – 2,9% , wzrost wynagrodzeń dla nauczycieli od m-ca IX/2012 o 3,8% i wzrost wynagrodzeń pracowników samorządowych o 3,8% w stosunku rocznym.

Wieloletnia Prognoza Finansowa służy ocenie sytuacji finansowej Gminy, umożliwia analizę jego potencjału inwestycyjnego i zdolności kredytowej.

Prognozę opracowano na podstawie realizowanych zadań i planowanych nowych przedsięwzięć, których realizacja zapewnia wywiązywanie się Gminy z ustawowych zadań nałożonych na nią ustawami.

Założenia na dalsze lata ustalono na podstawie :

- analizy kształtowania się źródeł, z których pozyskuje się środki finansowe w ostatnich kilku latach oraz wpływu określonych czynników na ich poziom rozwoju,
- założeń makroekonomicznych podanych przez Ministerstwo Finansów: realny wzrost PKB, wzrost CIT i PIT, uwzględniające regionalne zróżnicowanie związane ze stopą bezrobocia, średnim wynagrodzeniem, zatrudnieniem, czy wynikami finansowymi osób prawnych,
- podstawowych regulacji dotyczących projektowania budżetu zawartymi w ufp, w ustawie o dochodach jednostek samorządu terytorialnego,
- ustawy o podatkach i opłatach lokalnych,
- uchwał Rady Miasta, podjętych na podstawie w/w ustaw,
- ustaw szczegółowych, które określają zakres obowiązkowych zadań poszczególnych szczebli samorządu terytorialnego, organizację i sposób realizacji tych zadań, a także zakres finansowania przez samorząd zadań nie należących do jego ustawowych obowiązków,
- analiz kształtowania się sytuacji finansowej w ostatnich latach oraz przewidywanych tendencji rozwoju.

II. Założenia przyjęte do prognozy dochodów budżetu.

Planowanie dochodów Gminy na okres objęty Prognozą rozpoczęto od analizy dotychczasowych trendów zmian dochodów.

Następnie skoncentrowano się na źródłach, które generują największe wpływy (dochody własne).

1) Dochody majątkowe

Według danych zawartych w Budżecie GMINY ŁOBŻENICA na 2012 rok, udział dochodów majątkowych w dochodach ogółem wynosi 20,98%, pozostałe 79,02 % to dochody bieżące, w tym dotacje i subwencje.

W dochodach majątkowych roku 2012, największy udział mają płatności związane z realizowanymi, przy współudziale środków unijnych, zadaniami inwestycyjnymi oraz zaliczka na realizowany Program WRPO oraz częściowe refundacje już poniesionych wydatków na tych projektach, stanowią 17,59 % do ogółu dochodów w roku budżetowym 2012.

Zwiększony poziom utrzymywać będzie się jeszcze w 2013 roku, od 2014 roku. Sytuacja zacznie ulegać zmianie, a dochody te wyraźnie spadną, ponieważ Gmina w 2013 roku zakończy realizację inwestycji „budowa kanalizacji sanitarnej w ŁOBŻENICY – etap IV „ i środki unijne refundowane z Programów po roku 2014 będą mniejsze.

Analiza możliwości pozyskiwania dochodów majątkowych z innych źródeł: ze sprzedaży nieruchomości, mieszkań, lokali użytkowych, wskazuje, że są one ściśle powiązane z polityką Gminy w zakresie zbywania nieruchomości miejskich oraz koniunkturą na rynku nieruchomości wraz z zamożnością społeczeństwa.

W ostatnich latach, sprzedawano, głównie nieruchomości niezabudowane, których ceny są niższe niż nieruchomości zabudowanych.

W następnych latach planuje się sprzedaż nieruchomości, których atrakcyjność jest nieco większa, niż sprzedawanych w latach poprzednich, dlatego przewidywane ceny możliwe do uzyskania powinny być nieco wyższe np. budynek po internacie, blok 27 – siedmio rodzinny przy ul. Złotowskiej, grunty i mieszkania.

Poprawa koniunktury na rynku nieruchomości, stan zamożności mieszkańców który trudno w momencie uchwalania WPF przewidzieć powinna sprawić, że dochody ze sprzedaży gruntów, lokali użytkowych czy mieszkań komunalnych, będą w miarę zadawalające.

2) Dochody bieżące

Założenia dotyczące kształtowania się najistotniejszych grup i źródeł dochodów bieżących Gminy w kolejnych latach ustalone zostały w oparciu o prognozę wskaźników makroekonomicznych.

Analiza wpływu poszczególnych źródeł dochodów bieżących na dochody Gminy ogółem wskazuje na utrzymywanie się prawidłowości polegającej na tym, że największy udział w dochodach własnych mają:

- 1) udziały we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych i prawnych,
- 2) część oświatowa subwencji ogólnej,

- 3) część wyrównawcza subwencji ogólnej,
3) podatki i opłaty lokalne, ze szczególnym naciskiem na podatek od nieruchomości oraz rolny.

Wszystkie w/w tytuły dają prawie 80% wszystkich dochodów bieżących.

3) Udziały we wpływach z podatków dochodowych od osób fizycznych i prawnych

Przyjęto, że udziały w podatku dochodowym od osób fizycznych i prawnych będą wzrastały o wskaźnik inflacji jednakże z prognoz i podawanych szacunków mają one być przekazywane w niższej wysokości samorządom niż dotychczas.

Podatki i opłaty lokalne

W skład grupy „Podatki i opłaty lokalne” zostały włączone następujące źródła dochodów:

- Podatek od nieruchomości,
- Podatek rolny,
- Podatek leśny,
- Podatek od środków transportowych,
- Opłata od posiadania psa,
- Opłata targowa,
- Opłata skarbową

Dynamika dochodów wynika ze zmienności opodatkowania, wzrost podstaw opodatkowania o prognozowany wskaźnik inflacji w poszczególnych latach : na 2012 rok wzrost o 4% w stosunku do roku 2011.

Wpływy z podatków pobieranych przez Urzędy Skarbowe na rzecz GMINY.

We wpływach z podatków pobieranych przez urzędy skarbowe ujęte zostały:

- Podatek od czynności cywilno – prawnych ,
- Podatek od spadków i darowizn,
- Karta podatkowa

Analiza tych dochodów wykazuje zmienność wpływów w poszczególnych latach. Założono wzrost w oparciu o wykonanie roku 2011 minimalnym wskaźnikiem inflacyjnym.

W wpływach z karty podatkowej założono ostrożny wzrost wpływów poszczególnych latach z uwagi na to, że podatnicy odchodzą od tej formy opodatkowania.

4) Subwencje

Część oświatowa subwencji ogólnej

Kwota subwencji określana jest w oparciu o dane statystyczne dotyczące liczby uczniów w danym roku szkolnym, wykazanych w systemie informacji oświatowej oraz w oparciu o dane o zatrudnieniu w dniu 10-go września.

Kwota subwencji na kolejny rok korygowana jest o kwotę wydatków z tytułu zmiany zakresu i struktury realizowanych zadań.

W latach 2008 – 2012 wzrost subwencji podyktowany był wzrostem wynagrodzenia nauczycieli, w związku z podjętym przez Rząd zobowiązaniem, określającym poziom podwyżek dla tej grupy zawodowej, w kolejnych latach.

Przyjęto, że skutki tego zobowiązania będą widoczne jeszcze w latach 2012i 2013.

Poziom subwencji nie zabezpiecza zadań wraz z wzrostem liczby zadań, w związku z objęciem dzieci sześciolletnich obowiązkiem szkolnym. Z prowadzonych analiz kwota subwencji jest niewystarczająca na zadania oświatowe wykonywane przez gminę. Z danych statystycznym wynika, że w GMINIE ŁOBŻENICA następuje niż demograficzny.

Faktyczny wpływ części w latach 2008-2011 i planowany na rok 2012 .

Treść:	2008	2009	2010	2011	2012
subwencje	11 493 491,00	12 835 666,00	13 417 834,00	13 094 067,00	14 073 609,00

III. Objaśnienia wydatków ujętych w Wieloletniej Prognozie Finansowej na lata 2012-2024.

1) Wydatki bieżące

Wydatki bieżące w okresie objętym Prognozą podlegają szczególnym obwarowaniom z uwagi na fakt, że wszystkie wysiłki GMINY w tym okresie skierowane są na zapewnienie finansowania wkładu własnego w zadaniach inwestycyjnych współfinansowanych środkami pochodzącymi z Unii Europejskiej.

Tendencja wzrostowa wydatków bieżących, w ostatnich trzech latach związana była ze wzrostem wydatków: na utrzymanie i eksploatację oddanych do użytkowania, nowych obiektów sportowych, wzrostem kosztów zadań oświatowych i pomocy społecznej, w związku ze zwiększającymi się potrzebami w tym zakresie. Celem zmniejszenia wydatków bieżących w oświacie zlecono opracowanie strategii oświaty na terenie gminy.

To tylko najważniejsze tytuły, których wpływ na poziom wydatków bieżących, w ostatnich latach, był najbardziej wyraźny.

Dbłość o racjonalne i efektywne zarządzanie wydatkami bieżącymi może skutkować tylko minimalnymi wzrostami.

Nie dotyczy to wzrostu wynagrodzeń dla nauczycieli, wynikającego z zobowiązań rządowych, ale pokrywanych przez część oświatową subwencji ogólnej, wydatków na obsługę długu, czy innych wydatków wynikających z podpisanych umów.

Jak wynika z projekcji wydatków bieżących ogółem, ujętych w Prognozie, ich wzrost mieści się w przedziale od 0,5% do 1,0 %. W latach 2013 i 2014 tendencja spadkowa spowodowana zmianami organizacyjnymi, mniejszymi nakładami na zbywane mienie komunalne. W następnych latach założono wzrost z uwagi na pełne koszty nałożonych ustawami zadań z pomocy społecznej.

W grupie wydatków bieżących wyodrębnia się :

- wydatki na wynagrodzenia i pochodne od wynagrodzeń, których wzrost jest skutkiem podwyżek dla nauczycieli,
- wydatki związane z funkcjonowaniem organu stanowiącego, gdzie projektowana tendencja wzrostowa związana jest z przewidywanym poziomem inflacji,
- wydatki objęte limitem na przedsięwzięcia dotyczą wydatków wynikających z decyzji, które gwarantują wywiązywanie się z ustawowych zobowiązań wobec mieszkańców.

2) Wydatki majątkowe

Poziom wydatków majątkowych w okresie objętym Prognozą podyktowany jest wysokością wydatków ujętych w wieloletnich przedsięwzięciach inwestycyjnych. W okresie objętym Prognozą wydatki związane z kontynuacją zadań inwestycyjnych, współfinansowanych środkami pochodzącymi z Unii Europejskiej.

Wydatki majątkowe stanowią 27,66 % ogółu wydatków budżetowych z tendencją malejącą w następnych latach ponieważ zostanie zakończone najważniejsze zadanie inwestycyjne jakim jest: budowa kanalizacji sanitarnej i deszczowej w GMINIE.

Wykaz przedsięwzięć majątkowych zaplanowanych na lata 2011-2015 stanowi Załącznik nr 2 do Wieloletniej Prognozy Finansowej.

W Wieloletniej Prognozie Finansowej po roku 2015 nie pokazano wydatków majątkowych ponieważ na te lata nie ma ustalonych jednostkowych przedsięwzięć inwestycyjnych. Swój żywot kończy STRATEGIA GMINY, która obejmuje rok 2015. Rada Miejska na przełomie roku 2012 podejmie prace nad opracowaniem STRATEGII GMINY na dalsze lata i ustalenie priorytetów.

IV. Objasnienia przychodów i rozchodów ujętych w Wieloletniej Prognozie Finansowej na lata 2011-2015

Projektowane przychody z tytułu zaciągniętych kredytów na finansowanie wydatków majątkowych,. Dla zobowiązań określono okresy spłaty, oraz warunki płatności odsetek i kapitału. Ostatnia spłata w kwocie 360 000,00 zł planowana jest na rok 2025. Dług gminy od roku 2012 spada rok rocznie. W latach 2013 i 2015 – 2024 nie planuje się zaciąganie nowych kredytów, planuje się całkowitą spłatę długu.

Założenia:

- 1) WIBOR 3M w okresie obowiązywania prognozy będzie wnosić ok.5%,
- 2) marża banku wynikająca z podpisanych umów kredytowych 0,02-2,5 p.p.
- 3) marża banku w kredytach planowanych do zaciągnięcia w latach 2011-2013 średnia marża banku uzyskaną w 2011 roku 0,8 p.p.

Planuje się zaciągnąć kredyt w roku 2012 - 4 200 000,00 zł i roku 2014 – 1 107 253,00 zł na realizację inwestycji. W latach 2013, 2015 – 2024 nie planuje się zaciąga kredytów i pożyczek. GMINA ŁOBŻENICA nigdy nie zaciągała kredytów na bieżące funkcjonowanie jednostki.

V. Salda operacyjne budżetu.

W wieloletniej prognozie finansowej wyszczególniono 3 salda operacyjne budżetu:

- saldo operacyjne (dochody bieżące – wydatki bieżące), którego wartość zgodnie z art. 242 z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych poczynwszy od 2011 roku nie może być ujemna,
- saldo operacyjne brutto (dochody bieżące – wydatki bieżące bez spłat odsetek),
- saldo operacyjne netto (dochody bieżące – wydatki bieżące – spłata zadłużenia).

VI. Limity obowiązujące do roku 2013

Zgodnie z obowiązującymi przepisami do roku 2013 włącznie zastosowanie mają 2 ustawowe wskaźniki limitujące zadłużenie:

- relacja kwoty długu w stosunku do dochodów (dopuszczalne maksimum – 60 %),
- relacja kwoty obsługi zadłużenia powiększonej o potencjalne wypłaty z tytułu udzielonych poręczeń do dochodów (dopuszczalne maksimum 15 %).

Zgodnie z art. 169 oraz 170 ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych ograniczeń w zakresie powyższych relacji nie stosuje się do długu (a także jego obsługi) zaciąganego w związku z realizacją projektów współfinansowanych ze środków UE.

Te wyłączenia stosuje się tylko w trakcie realizacji projektów. Po ich zakończeniu nie stosuje się ustawowych wyłączeń. Opracowując prognozę kwoty długu zamieszczoną w wieloletniej prognozie finansowej nie zastosowano mechanizmu wyłączającego dług zaciągany w związku z realizacją projektów współfinansowanych ze środków UE ponieważ wprowadzono system zaliczkowania (do 80% wartości dofinansowania).

VII. Limity obowiązujące od roku 2014

Zgodnie z obowiązującymi przepisami dla budżetów począwszy od 2014 roku będą mieć zastosowanie przepisy art. 243-244 ustawy z dnia 27 sierpnia o finansach publicznych. Zgodnie z tymi przepisami nie będzie można uchwalić budżetu, którego realizacja spowoduje, że w roku budżetowym oraz w każdym kolejnym roku relacja łącznej kwoty obsługi zadłużenia powiększonej o potencjalne wypłaty z tytułu udzielonych poręczeń podzielona przez dochody budżetu ogółem przekroczy średnią arytmetyczną z ostatnich 3 lat relacji jej dochodów bieżących powiększonych o dochody ze sprzedaży majątku oraz pomniejszonych o wydatki bieżące podzielonych przez dochody ogółem.

Nowy sposób limitowania zadłużenia oparty jest na saldzie operacyjnym powiększonym o dochody ze sprzedaży majątku. Im wyższe to saldo tym wyższe możliwości zadłużania. Nowe regulacje prawne w tym zakresie w dużym stopniu pozbawiają Gminy możliwości inwestowania od poziomu salda operacyjnego. Tylko dodatnie saldo operacyjne jest kwotą, która wprost może być przeznaczona na inwestycje i poziom ten przesądza o możliwościach zaciągania długu, który służy celom inwestycyjnym.

Spełnienie relacji, o której mowa w art. 243 ustawy o finansach publicznych oznacza, że wartość wskaźnika: obsługa zadłużenia / dochody po dokonaniu ustawowych wyłączeń nie może przekroczyć pozycji: limit obsługi zadłużenia / dochody.

W przypadku GMINY ŁOBŻENICA w latach 2012 – 2024 występuje spełnienie wskaźnika spłaty z art. 243 ufp po uwzględnieniu art. 244 ufp (bez wyłączeń) oraz spełnienie wskaźnika spłaty z art. 243 ufp po uwzględnieniu art. 244 ufp (po uwzględnieniu wyłączeń).

Sposób sfinansowania spłaty długu w latach 2012 – 2024.

Rok	Spłata i obsługa długu	z tego:		Sposób sfinansowania spłaty długu		
		Rozchody z tytułu spłat rat kredytów	Wydatki bieżące na obsługę długu	Wolne środki	Środki własne	Przyprzyj z tytułu kredytów
2012	1 973 958	1 499 556	474 402			1 499 556
2013	1 071 317	770 960	300 357		1 071 317	
2014	1 722 138	1 259 556	462 582		142 303	1 107 253
2015	2 120 019	1 657 639	462 380		1 657 639	
2016	1 899 627	1 501 624	398 003		1 501 624	
2017	1 746 339	1 401 624	344 715		1 401 624	
2018	1 881 754	1 551 624	330 130		1 551 624	
2019	1 851 420	1 551 624	299 796		1 551 624	
2020	2 207 252	1 965 124	242 128		1 965 124	
2021	2 241 314	1 915 858	325 456		1 915 858	
2022	1 360 509	1 300 000	60 509		1 300 000	
2023	1 322 126	1 300 000	22 126		1 300 000	
2024	1 357 253	1 347 253	10 000		1 347 253	
2025	360 000	360 000			360 000	

VIII .Podsumowanie

Wieloletnia Prognoza Finansowa ma charakter planu kroczącego. Jest narzędziem zapewniającym racjonalne planowanie zadań i długu w kilkuletniej perspektywie.

Niezbędnym w podanych okresach będzie ciągłe analizowanie odchyleń przyjętych założeń, od danych rzeczywistych.